

ספרות עברית וכללית

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.

- פרק ראשון — שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה-20)
- פרק שני — סיפור קצר
- פרק שלישי — רומאן ונובלה
- פרק רביעי — דרמה
- פרק חמישי — שיר שלא נלמד

משלושת הפרקים הראשונים יש לבחור בשני פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק – 28 נקודות).

הפרק הרביעי (דרמה – 28 נקודות) והפרק החמישי (שיר שלא נלמד – 16 נקודות) הם **חובה**.

עליך לענות על השאלות שבהם לפי ההוראות בכל פרק.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) לנבחנים אינטרניים: רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו.
(2) לנבחנים אקסטרניים: תוכנית הלימודים המצורפת.

ד. הוראות מיוחדות: (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.

(2) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.

(3) אין להדגים באמצעות אותה היצירה בתשובות שונות.

(4) שים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כ**טיוטה** (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון — שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה־20)

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 1-20:
על שאלה אחת משירת ימי הביניים או משירת ביאליק (שאלות 1-6)
ועל שאלה אחת משירת המחצית הראשונה של המאה ה־20 או משירת המחצית
השנייה של המאה ה־20 (שאלות 7-20) (לכל שאלה — 14 נקודות).

ענה על אחת מן השאלות 1-6.

שירת ימי הביניים

1. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

הים ביני ובינך / שמואל הנגיד

הים ביני ובינך / ולא אטה לחלותך
ולא ארוץ בלב חרד / ואשב על קבורתך?
אמת, אם אעשה כזאת / אהי בוגד באחותך!
אהה, אחי, אני יושב / עלי קברך לעמתך,
לך מכאוב בתוך לבי / פמכאובי במיתתך.
ואם אתן לך שלום - / ולא אשמע תשובתך,
ולא תצא לפגשני / ביום בואי לאדמתך,
ולא תשחק בקרבתי / ולא אשחק בקרבתך,
ולא תראה תמונתי / ולא אראה תמונתך,
למען כי שאול ביתך / ובקבר מעונתך -
בכור אבי ובן אמי, / שלומים לך באחריתך,
ורוח אל תהי נחה / עלי רוחך ונשמתך!
אני הולך לארצי, כי / בארץ סגרו אותך.
ואנום עת ואיקץ עת - / ואת לעד בנומתך,
ועד בוא יום חליפתי / בלבי אש פרידתך!

כיצד המתח בין קרבה לריחוק מעוצב בשיר? הסבר והדגם את דבריך.

בתשובתך כתוב גם על התרומה של השאלה הרטורית בפתיחת השיר לעיצוב מתח זה.

2. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

מְלִיצַתִּי בְּדֹאגְתִּי הַדּוּפָה / ר' שלמה אבן-גבירול

מְלִיצַתִּי בְּדֹאגְתִּי הַדּוּפָה / וְשִׁמְחַתִּי בְּאַנְחַתִּי דְּחוּפָה,
וְאִם אֶרְאֶה שְׂחוֹק – יִבְכָּה לִבִּי / לְחִיתִי שֶׁהִיא מִנִּי קְטוּפָה.
”יִדִּידִי, הֲלָכָן עֶשֶׂר וְשֵׁשׁ / סֶפֶד וּבָכוֹת עָלֶי יוֹם הָאֲסִיפָה –
אֲשֶׁר הָיָה לְהַמְשֵׁךְ בִּילְדוֹת / בְּלַחִי כַּחֲבָצֶלֶת שְׁזוּפָה?”
וְשִׁפְטִנִי לִבִּי מִנְעוּרִי / וְעַל כֵּן הֵיטָה נִפְשִׁי כְּפוּפָה, 5
וְשֵׁם הַבֵּין וְהַמוֹסֵר מֵנָתוֹ / וְנִפְשִׁי הַחְרוּצָה שֵׁם קְצוּפָה.
”וַיְמָה בָּצַע בְּהִתְקַצֵּף? אָבֵל דִּם / וְקָוָה, כִּי לְכָל מָכָה תִּרְוּפָה!
וַיְמָה יוֹעִיל בָּכוֹת עַל הַמְצוּקִים / וַיְמָה יוֹעִיל לְדַמְעָה הָעֲרוּפָה?”
וַיְמָה אוֹחִיל וְעַד כְּמָה אֵיחֵל – / וְהַיּוֹם עוֹד וְלֹא מְלָאָה תִּקְוָה?
וְטָרָם בּוֹא צָרִי גִלְעָד – וַיָּמוּת / אֲנוּשׁ וְכָאֵב אֲשֶׁר נִפְשׁוֹ נְגוּפָה. 10

פרש בתים 5-6 בשיר, והסבר כיצד בתים אלה משקפים את מצבו הנפשי של המשורר, כפי שהוא בא לידי ביטוי
לאורך השיר.

3. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

חי אהבה / טדרוס אבולעפיה

בית 1	חי אהבה, צפרים, עופו אלי אוהבים ושאו שלום כואבים תוך בור כלוא יושבים,
בית 2	בי תאמרו כי רעבים הם צמאים, אבל לחם דמעות ודם לב אוכלים שואבים,
בית 3	יושבים בבור מאפל שפל כנפל, ובין פרעוש ויתוש וכנים לזהטים שוכבים.
בית 4	חיות קטנות אשר לא נקראו עוד בשם משתקשקין שם כמו חושקים בעת עוגבים,
בית 5	ישרק זבוב לדבורה שם, ושוו יחרק עכבר, ויחדו עלי נפש וגוף אורבים.
בית 6	הנוגשים צוברים אצים, והשוטרים צוו לבל יתנו לחם והעורבים.

כיצד המשורר מעצים את תיאור הסבל של הכלואים בבית הסוהר מצד אחד, וכיצד הוא מרכך את תיאור הסבל הזה מצד אחר? הסבר והדגם את דבריך.

שירת ביאליק

4. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

הכְּנִיסִינִי תַּחַת כְּנָפֶךָ / חיים נחמן ביאליק

בית 1
הכְּנִיסִינִי תַּחַת כְּנָפֶךָ,
וְהִי לִי אִם וְאַחוֹת,
וְיֵהי חֵיקְךָ מְקַלֵּט רֹאשִׁי,
קַן־תְּפִלוֹתֵי הַנְּדָחוֹת.

בית 2
וּבָעֵת רַחֲמִים, בִּין־הַשְּׁמָשׁוֹת,
שְׁחִי וְאַגֵּל לָךְ סוּד יְסוֹרִי:
אוֹמְרִים, יֵשׁ בְּעוֹלָם נְעוּרִים –
הֵיכֵן נְעוּרִי?

בית 3
וְעוֹד רַז אֶחָד לָךְ אֶתְּוֹדָה:
נִפְשִׁי וְשִׁרְפָּה בְּלֶהֱבָה;
אוֹמְרִים, אֶהְבָּה יֵשׁ בְּעוֹלָם –
מֵה־זֹאת אֶהְבָּה?

בית 4
הַכּוֹכָבִים רָמוּ אוֹתִי,
הָיָה חֵלוֹם – אֵךְ גַּם הוּא עָבָר;
עָתָה אֵין לִי כְּלוֹם בְּעוֹלָם –
אֵין לִי דָבָר.

בית 5
הכְּנִיסִינִי תַּחַת כְּנָפֶךָ,
וְהִי לִי אִם וְאַחוֹת,
וְיֵהי חֵיקְךָ מְקַלֵּט רֹאשִׁי,
קַן־תְּפִלוֹתֵי הַנְּדָחוֹת.

א. הסבר את שתי השורות המסיימות את הבית השני בשיר ואת שתי השורות המסיימות את הבית השלישי בשיר,

וכתוב מהי תרומתן לבניית משמעות השיר. (9 נקודות)

ב. אם גם אתה שואל את השאלה "מה זאת אהבה?", האם אתה שואל אותה מאותן הסיבות שבגללן המשורר שואל

שאלה זו? הסבר והדגם את דבריך. (5 נקודות)

5. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

צפּרת / חיים נחמן ביאליק

כֹּל־הָעוֹלָם טוֹבֵעַ בְּאוֹר וּבִשְׂרִיר,
אוֹצְרוֹת חַיִּים לֹא־שְׁעָרֵתִים מִסְבִּיב מִתְרַחֲשִׁים,
וּבְמִשְׁעַל הַנִּמְתָּח בֵּין יַעַר וְנִיר
שְׂגִינִי הוֹלְכִים וּמַחֲשִׁים.
אֲנִי הוֹלְכִים וְהוֹלְכִים, לְשִׁבְלֵנוּ אֵין קֶץ,
אֶפְסוֹנוּ שְׂבָלִים, כְּתוּרֵנוּ צִפּוֹרֹת,
וּבְחִנְתוֹת שֶׁל־זָהָב יִפְגַּעֲנוּ כָל־עֵץ
וּבִצְאָלִי צִמְרוֹת.
הַדְּמוּת כְּרוּב אִם עַב קָלָה בְּרוּם עוֹלָם רִפְרָפָה?
אֶךְ גַּם־הִיא חִישׁ הַפְּלִיגָה לְמַדִּינַת הַיָּם –
וְאֶת־הַרְהוּרִי הַטְּהוֹר כְּמוֹהָ וְרָם
נִשְׁאַחַ עֲמָה לְנֶצַח עַל־כִּתְפָּה.
וְשׁוּב זֶהר רָקִיעַ, וְשׁוּב תִּכְלֶת בְּלִי־סוֹף,
אֶת הוֹלְכֶת בְּרֹאשׁ וְאֲנִי כְּרוּף אַחֲרֶיהָ,
וּבְקִמּוֹתָיו הַמְּלֹאוֹת הַשְּׁתַרְעֵה הַנוֹף,
וְהַכֹּל בְּהִיר בּוֹ כְּמוֹ בְּעִינֶיהָ.
רַגַע אֶחָד לִי נִדְמָה: בֵּיעַר הֶלֶז,
הַמֵּאֲפִיל וּמִשְׁיֵב צָנְתוֹ עָלֵינוּ,
גְּנוּז מִטְמוֹן מִסְתָּרִים, הַמְשַׁמֵּר מֵאֲז
וּמֵעוֹלָם לְשִׁנִּינוּ –
פֶּתֶאֱם רַחֲפָה הַקָּמָה – וּמִפָּה אֵלִי־פָה
עֵבֶר רֶטֶט קֶרְנִים עַל־פְּנֵי הָאוֹקְיָנוֹס.
הוּ, מִי הַשְּׁלִיג עָלֵינוּ – וּבִשְׁפַע כְּזָה,
חֵיל צִפּוֹרֹת לְבָנוֹת?

וְהִנֵּה נִקְלָעָה צִפּוֹרֶת כְּפָרַח בְּקִצָּה
שְׂעֵר מִחֲלַפְתָּהּ הַמְּפֹזָה עַל־הַמַּחְגָּרֶת,
וְכִמּוֹ רִמְזָה לִּי: בְּחוֹר, קוּם שְׂקָה־לָּהּ, וְדָמָה
אֵלַי הַצִּפּוֹרֶת!
אוּלָם אַתָּה – הַהֲרַגְשֵׁת בְּצִפּוֹרֶת וּבִי?
הַהֲרַגְשֵׁת, כִּי גַם־נִפְשִׁי נִתּוּנָה בְּשִׁבְי,
וּמִפְּרִפְרֶת וּתְלוּאָה, וּמִצִּפָּה לִישׁוּעָה
בְּמַחֲלַפְתָּהּ הַקְּלוּעָה?
וּבְעִינֶיהָ שׁוּב אֲצִיץ וְאֶבְקֶשׁ שָׁם תְּשׁוּבָה –
וְכִבְתְּחֶלָה הֵן צְנוּעוֹת, שְׂתִי יוֹגֵי הַחֹן;
מֵה־לִּי צְנִיעוּת עֵינֶיהָ – וּמַחֲלַפְתָּהּ מְשׁוּבָה,
הִיא אוֹמֶרֶת לִּי: הֵן!
מִהֲרִי, מִהֲרִי, אַחֲוֹתִי, נְבוֹאָה הַיַּעֲרָה,
תַּחַת חֶפֶת אֲשֶׁרִיו לָךְ כָּל־נִפְשִׁי אֶפִיקָה,
וְאֶת־כָּל־אַהֲבָתִי הַתְּלוּיָה בְּשַׁעֲרָה
נְמִית שְׂגִינִי בְּנִשְׁיָקָה.

- א. תאר את מוטיב מחלפות השיער בשיר, והסבר את תרומתו לבניית משמעות השיר. (9 נקודות)
- ב. בחר מן השיר תיאור של חיזור שנגע לליבך או תיאור של חיזור שמקומם אותך, והסבר מדוע בחרת דווקא בתיאור הזה. הדגם את דבריך. (5 נקודות)

6. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

עם דמדומי החמה / חיים נחמן ביאליק

הם האיים הרחוקים, העולמות הגבהים זו בחלומות ראיונים; שעשוננו לגרים תחת כל השמים, וחיינו – לגיהנם.	עם דמדומי החמה אל-החלון נא-גשי ועלי התרפקי, לפתי היטב צוארי, שימי ראשך על-ראשי – וכה עמי תדבקי.
המה איי-הזהב זו צמאנו אליהם כאל ארץ מולדת; שכל-כוכבי הליל רמזו לנו עליהם באור קרן רועדת.	ומחשקים ודבקים, אל-הזהר הנורא דומם נשא עינינו; ושלחנו לחפשי על-פני ימי האוהה כל-הרהורי לבנו.
ועליהם נשאנו בלירע ועמית כשני פרחים בציה; כשני אבדים המבקשים אבדה עולמית על-פני ארץ נכריה.	והתנשאו למרום ביעף שוקק פיונים, ובמרחק יפליגו, יאבדו; ועל-פני רכסי ארגמן, איי-זהר אדמונים, ביעף דומם ירדו.

א. תמונת האוהבים בבית הראשון בשיר מעוררת ציפייה, אך בהמשך השיר הציפייה אינה מתממשת.

האם אתה מסכים עם קביעה זו? הסבר והדגם את דבריך. (9 נקודות)

ב. בחר מן השיר תמונה שנגעה לליבך, והסבר מדוע בחרת בה. הדגם את דבריך. (5 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 7-20.

שירת המאה ה־20

שירת המחצית הראשונה של המאה ה־20

שירת לאה גולדברג

7. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

הָאִמָּנָם עוֹד יָבוֹאוּ יָמִים בְּסִלְיָהָ וּבְחֶסֶד / לאה גולדברג

הָאִמָּנָם עוֹד יָבוֹאוּ יָמִים בְּסִלְיָהָ וּבְחֶסֶד,
וְתִלְכִי בַשָּׂדֶה וְתִלְכִי בּוֹ פֶהֱלֶךְ הַתָּם,
וּמִחֲשׁוֹף כִּי־רָגֵלְךָ יִלְטֹף בְּעֵלִי הָאֶסְפָּסֶת,
אוֹ שְׁלִפְי־שִׁבְלִים יִדְקְרוּךְ וְתִמְתֵּק דְּקִירָתָם.

אוֹ מָטָר יִשְׁיִיגְךָ בַּעֲדַת טְפוֹתָיו הַדּוֹפְקֹת
עַל כְּתַפְיָךְ, חֲזֹף, צִוָּאֲרָךְ, וְרֹאשְׁךָ רַעְנָן.
וְתִלְכִי בַשָּׂדֶה הָרֵטֹב וְיִרְחֹב בְּךָ הַשָּׁקֵט
כְּאוֹר בְּשׁוּלֵי הָעֵנָן.

וְנִשְׁמָתְךָ אֶת רִיחוֹ שֶׁל הַתָּלֶם נִשֵּׁם וְרָגַע,
וְרֹאֵית אֶת הַשֶּׁמֶשׁ בְּרֹאֵי־הַשְּׁלֹולִית הָזָהָב,
וּפְשׁוּטִים הַדְּבָרִים וְחַיִּים, וּמִתֵּר בָּם לִנְגַע,
וּמִתֵּר, וּמִתֵּר לְאֶהָב.

אֶת תִּלְכִי בַשָּׂדֶה. לְבִדְךָ. לֹא נִצְרַבֶּת בְּלֶהֱט
הַשְּׁרָפוֹת, בְּדָרְכִים שֶׁסָּמְרוּ מֵאִמָּה וּמִדָּם.
וּבִשְׁר־לֵבֵב שׁוֹב תִּהְיִי עֲנֹוה וְנִכְנָעַת
כְּאֶחָד הַדְּשָׁאִים, כְּאֶחָד הָאֲדָם.

בימי מלחמה אסור [...] לשכוח את הערכים האמיתיים של החיים [...] לעולם יהא שדה שיבולים טוב ויפה משממה, שעברו עליה הטנקים.

(לאה גולדברג, "על אותו נושא עצמו", השומר הצעיר, 8.9.1939)

הסבר והדגם כיצד דברים אלה של המשוררת באים לידי ביטוי בשיר זה.

8. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

אָרֶן / לאה גולדברג

בית 1 כָּאֵן לֹא אֶשְׁמַע אֶת קוֹל הַקּוֹקֵיָה.
כָּאֵן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעֵץ מִצְנָפֶת שְׁלֵג,
אֲבָל בְּצֹל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
כָּל יְלָדוֹתַי שֶׁקָּמָה לְתַחִיָּה.

בית 2 צִלְצוֹל הַמְּחֻטִּים: הִיָּה הִיָּה ---
אֶקְרָא מוֹלְדֹת לְמֶרְחֵב־הַשְּׁלֵג,
לְקֶרֶח יִרְקֶרֶח כּוֹבֵל הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה.

בית 3 אוֹלֵי רֶק צְפֹרֵי־מָסַע יוֹדְעוֹת -
כְּשֶׁהֵן תְּלוּיּוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם -
אֵת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלְדוֹת.

בית 4 אַתְּכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פְּעַמִּים,
אַתְּכֶם אֲנִי צְמַחְתִּי, אֲרָנִים,
וְשָׂרְשֵׁי בְּשָׁנֵי נוֹפִים שׁוֹנִים.

בבית השני בשיר נזכרת המילה "מולדת", ואילו בבית השלישי נזכרות "שתי המולדות".
על פי השיר כולו, הסבר והדגם כיצד המשוררת מתמודדת עם המתח בין מולדת אחת לשתי מולדות.

9. לפניך סונט ב מתוך מחזור הסונטים: "שירי אהבה מספר עתיק" מאת לאה גולדברג (המתחיל במילים "ולא היה בינינו אלא זהר"), קרא אותו וענה על השאלה שאחריו.

ולא היה בינינו אלא זהר
ענו של השקמה ברחוב כפרי
ולבלובו של גן בטרם פרי
בלבן תפרחתו יפת התאר.

ומה מאד צחקת באמרי
כי אל השחר הענג כנרד
אקרב ואקטפנו למזכרת
ואשמרנו בין דפי ספרי.

את זרועך נשאת, התזכר?
והנידוּת אט ענף תפוח,
ועל ראשי ירד מטר צחר.

מאחורי גבך הכפר געור,
החלונות נצטלצלו עם רוח -
ולא היה בינינו אלא אור.

בשיר זה מתואר האושר שבהתאהבות בצד החשש שאושר זה יבוא אל קצו.
הסבר והדגם קביעה זו.

10. קרא את מחזור השירים (שירים א-ג) שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

הסתכלות בדבורה / לאה גולדברג

א	ב
ברבוע חלון מואר – על שמשה, מבחוץ, צללית של דבורה כמעט אין לראות את כנפיה.	בשמש היא היתה עלה זהב נופל, בפרח היא היתה טפה של דבש אפל, ואגל טל בנחיל של כוכבים – ופה היא צל.
הפוכה. גוף צר. שש רגלים דקות – בגלוי עירם, באיום מכער זוחלת דבורה.	מלה אחת של שיר בנחיל המצלצל, בשורת רצון נמרץ בתוף שרב עצל, תנועת האור באפר דמדומים – ופה היא צל.
אין נכתיר אותה בדברי שירה? אין נשיר ומה? יבוא ילד קטן ויאמר: המלכה עירמה.	ג מדבשך? מי יזכר את דבשך? הוא שם, הרחק, בפגרת. כאן, בשמשה מוארה, גופך, ראשך – כלך עלך, שנאה אין-אונים עלובה ועגרת. הפחד הורג. השמי לנפשך.

כתוב כיצד בא לידי ביטוי במחזור השירים "הסתכלות בדבורה" הניגוד בין אור ובין צל, והסבר את תרומתו לבניית המשמעות של מחזור השירים הזה.

שירת המחצית השנייה של המאה ה־20

אם בחרת לענות על חלק זה, ענה על שאלה אחת בנושא שלמדת.

זהויות

11. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

יונתן / יונה וולך

אני רץ על הגשר

והילדים אחרי

יונתן

יונתן הם קוראים

5 קצת דם

רק קצת דם לקנוח הדבש

אני מסכים לחור של נעץ

אבל הילדים רוצים

והם ילדים

10 ואני יונתן

הם כורתים את ראשי בענף

גלדיולה ואוספים את ראשי

בשני ענפי גלדיולה ואורזים

את ראשי בגיר מרשרש

15 יונתן

יונתן הם אומרים

באמת תסלח לנו

לא תארגנו לעצמנו שאתה כזה.

"קינח", "דבש", "גלדיולה" ו"נייר מרשרש" הן מילים הרומזות על חוויות טובות, אך בשיר זה הן נקשרות לחוויה קשה.

הסבר כיצד מילים אלה מסייעות בעיצוב החוויה הקשה המתוארת בשיר. הדגם את דבריך.

12. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרי.

אודיסס / חיים גורי

- בית 1
ובשובו אל עיר מולדתו מצא ים
ודגים שונים ועשב צף על הגלים האטניים
ושמש נחלשת בשולי שמים.
- בית 2
טעות לעולם חוזרת, אמר אודיסס בלבד העיף
וחזר עד פרשת הדרך הסמוכה לעיר השכנה,
למצא את הדרך אל עיר מולדתו שלא היתה מים.
- בית 3
הלך עיף כחול ומתגעגע מאד
בין אנשים שדברו יוגית אחרת.
המלים שנטל עמו כצידה לדרך המסעות, גועו בינתיים.
רגע חשב כי נרדם לימים רבים
וחזר אל אנשים שלא תמהו בראותם אותו
ולא קרעו עינים.
- בית 4
הוא שאל אותם בתנועות והם נסו להבין אותו
מתוך המרחקים.
הארגמן הסגיל והלך בשולי אותם שמים.
- בית 5
קמו המבגרים ונטלו את הילדים שעמדו סביבו במעגל
ומשכו אותם.
ואז אחר אור הצהיב בבית אחר בית.
- בית 6
בא טל וירד על ראשו.
באה רוח ונשקה לשפתיו.
באו מים ושטפו רגליו כאבריקליה הזקנה
ולא ראו את הצלקת.
והמשיכו במוך כדרך המים.

בבית השלישי בשיר נאמר על אודיסס כי "המלים שנטל עמו כצידה לדרך המסעות, גועו בינתיים".

כיצד דברים אלה מבטאים את המצוקה של אודיסס?

הסבר והדגם כיצד מצוקה זו באה לידי ביטוי בשיר כולו.

13. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרי.

כְּאֶשֶׁר הָיִיתָ פֹּה / זלדה

כְּאֶשֶׁר הָיִיתָ פֹּה
וּמִבְּטֶד הַחוּם מִגֹּן עָלִי
וּמִחֲשָׁבוֹתֵינוּ נוֹגְעוֹת
פָּתַע
כָּנָף אֶל כָּנָף.

כְּאֶשֶׁר הָיִיתָ עֹמְדִי
בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים הַחוֹלְפִים
הָיוּ הַקִּירוֹת בְּנֵי-בֵית קְשִׁישִׁים
שֶׁסָּפְרוּ מַעֲשִׂיּוֹת עֲתִיקוֹת
בְּעָרֵב
כְּאֶשֶׁר שָׁתִינוּ תֵּה.

עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת אֵינָם מְחֹסָה
הֵם הִסְתַּגְּרוּ בְּשִׁתְיָקָתָם
וְלֹא יִשְׁגִּיחוּ בְּנִפְלִי
עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת סִיד וּמָלֵט
יְסוֹד זָר
חֶמֶר לֹא עוֹנָה כְּמוֹתָ.

תאר והסבר את השינוי ביחס של הדוברת אל ביתה, כפי שהוא בא לידי ביטוי בשיר.
בתשובתך התייחס ללשון הצירוף המעצבת שינוי זה.

14. לפניך שיר מאת יהודה עמיחי הלקוח ממחזור השירים "דוד מלך ישראל חי וקיים אתה האיש" ומתחיל במילים
"וְכָל הַנָּשִׁים אָמְרוּ". קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.

וְכָל הַנָּשִׁים אָמְרוּ, אוֹתִי אֶהֱב יוֹתֵר מִכֶּלֶן,
וְרַק אֲבִישֶׁג הַשׁוֹנְמִית, הַנֶּעֱרָה שֶׁבָּאָה אֵלָיו בְּזִקְנָתוֹ
לְחֶמֶס אוֹתוֹ, אָמְרָה: אֲנִי חֲמַמְתִּי אוֹתוֹ, וְלִטְפַּתִּי
אֶת כָּל צְלָקוֹת הַקָּרֵב וְצְלָקוֹת הָאֲהָבָה,
מִשְׁחַתִּי אוֹתוֹ בְּשֵׁמוֹ, לֹא לְמְלוּכָה, אֲלָא לְמִרְפָּא,
וְלֹא שְׁמַעְתִּי אוֹתוֹ מִנֶּגֶד וְשֵׁר, אֲבָל נִגְבַּתִּי אֶת פִּי
נָטוּל הַשָּׁנִים, אַחֵר שֶׁהֶאֱכַלְתִּי אוֹתוֹ דִּיסָה מְתוּקָה.
לֹא רָאִיתִי אֶת יָדָיו בְּקָרֵב אֲבָל נִשְׁקַתִּי
אֶת יָדָיו הַלְבָּנוֹת וְהַזָּקֵנוֹת.
אֲנִי כִבְשֵׁת הָרֶשׁ, חֲמָה וּמִלֵּאת חֲמָלָה,
אֲנִי בָאתִי אֵלָיו מִן הַמִּרְעָה
כְּמוֹ שֶׁהוּא בָּא אֶל הַמְּלוּכָה מִן הַמִּרְעָה
אֲנִי כִבְשֵׁת הָרֶשׁ שֶׁקָּמָה מִן הַמָּשָׁל
וְאֲנִי שָׁלַף עַד מוֹת יִפְרִיד בִּינֵינוּ.

בשיר זה מתוארים הצדדים הקשים והמכוערים של הזקנה, אך נקודת המבט של אבישג מרככת צדדים אלה.
הסבר והדגם קביעה זו.

15. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריי.

אָנִי בְּסֶךְ הַכֹּל / אריה סיון

אָנִי בְּסֶךְ הַכֹּל כְּמוֹ פֶּרֶחַ בַּחֲמָה.
אֲבוֹתֵי עָלוּ כְּרוּחַ סְעָרָה עַל הַחֹלּוֹת,
שָׁתְלוּ, נִכְשׁוּ, נָטְעוּ, עָדְרוּ
וְאָנִי בְּשֹׁמֵשׁ, מִשְׁהוּ יָפָה.
5 אֲחִים שְׁלִי רְצִינָיִים כְּנֻצּוֹלֵי שׁוֹאָה,
עָשׂוּ לְבִתְיָהֶם
וְאָנִי אַחֲרֵי תַעֲנוּגִים קִטְנִים
בְּשׂוֹדוֹת פְּרָגִים וְאַפּוֹנִים.
וּבְכָל־זֹאת גַּם לִי חֶלֶק
10 יֵשׁ בְּאַדְמָה הַזֹּאת, וְלֹא בְּזָכוֹת אֲבוֹת:
עֵינִי, שְׁשֻׁלֶּשֶׁת אֲלָפִים (אוֹלֵי יוֹתֵר) שָׁנִים
עֲצָבוֹ אֶת צוּרְתָן,
מוֹשְׁכוֹת אֶת אֲבָקָה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

בשורות 9-10 המשורר כותב: ובְּכָל־זֹאת גַּם לִי חֶלֶק

יֵשׁ בְּאַדְמָה הַזֹּאת [...]

הסבר והדגם על פי השיר כולו, מהו החלק שיש למשורר באדמה הזאת.

16. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

גם הנוטשים / משה דור

בית 1
גם הנוטשים, אם העברית היתה צעקת
חייהם הראשונה, נושאים בסתר בשורם הפנימי
ירקון קטן, שתים שלש אבני ירושלים או
מלוא הטוריה רגבי עמק
כבדים, מתפוררים.

בית 2
וכך, בליל האורות, בין ספורי ההצלחה
בשפת לא-אמם, שמבטאם עדין מסגיר
מים וחרים אחרים, פתאם עומד לבם
מדפק בממד זמן שונה. אכן,
אלו צלם מי, כאמונת ימים עברו, את
אישוני עיניהם הקפואות היתה התצלום מגלה
את הרוצח בדמות ירקון קטן, שתים שלש אבני
ירושלים או מלוא הטוריה רגבי עמק
כבדים, מתפוררים.

בבית הראשון ובבית השני נזכרים "ירקון קטן, שתים שלש אבני ירושלים או מלוא הטוריה רגבי עמק כבדים, מתפוררים".

הסבר את התרומה של חזרה זו לבניית משמעות השיר.

שירים בעקבות השואה

17. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

יצחק / אמיר גלבֿע

לפְּנוֹת בְּקֹר טִילָה שְׁמֶשׁ בְּתוֹךְ הַיַּעַר
יַחַד עָמִי וְעַם אָבִא
וַיְמִינִי בְּשִׁמְאֻלוֹ.

כְּבָרְךָ לְהִבֶּה מֵאַכְלֵת בֵּין הָעֲצִים.
וְאַנִּי יָרָא כָּל־כָּךְ אֶת פֶּחַד עֵינַי מוֹלֵדָם עַל הָעָלִים.

אָבִא אָבִא מֵהֵר וְהִצִּילָה אֶת יִצְחָק
וְלֹא יִחְסֹר אִישׁ בְּסַעֲדַת הַצְּהָרִים.

זֶה אֲנִי הַנֶּשֶׁחֶט, בְּנִי,
וּכְבֹּר דָּמִי עַל הָעָלִים.
וְאַבָּא נִסְתָּם קוֹלוֹ.
וּפָנְיוֹ חוֹרִים.

וְרָצִיתִי לִצְעֹק, מִפְּרֹפֶר לֹא לְהֶאֱמִין
וְקוֹרֵעַ הָעֵינַיִם.
וְנִתְעוֹרְרָתִי.

וְאַזְלַת־דָּם הִיָּתָה יָד יָמִין

תאר מִפְּנִים מפתיעים בעלילת השיר, והסבר את תרומתם לבניית משמעותו.

18. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שם, אַמְרָתִי / טוביה ריבנר

בית 1	יֵצְאֲתִי מִבֵּיתִי לְהִרְאוֹת לְבָנִי אֶת מְקוֹם מוֹצְאִי. שֵׁם, אַמְרָתִי, שְׁכַבְתִּי עַל הָאָרֶץ אָבִן לְמִרְאֲשׁוֹתַי נְמוּדָּה מִן הָעֵשָׂב כַּעֲפַר הָאָרֶץ הַכֹּל שֵׁם נִשְׁמָר.	בית 4	אֵין דָּבָר, הַגִּידָה הַיְשִׁישָׁה בְּחִלּוֹן. כָּאֵן גַּם הָעֵתִיד עֵבֶר. וְסִגְרָה אֶת עֵינֶיהָ הַיְבִשּׁוֹת כְּעוֹף הָעוֹלָה וְקוֹפֵל אֶת כְּנָפָיו וְצוֹלֵל.
בית 2	עֵבְרָנוּ בְּהָרִים וּבִיעָרוֹת וּבְעָרִים שָׁהִיו מְעָרוֹת וְהַמִּים נִקְווּ בַּדֶּרֶךְ וְהַכְּבִישִׁים הָיוּ רָעִים. הַמְּכֻנִּית דִּלְגָה עַל הַבּוֹרוֹת.	בית 5	כָּאֵן נוֹלְדָתִי, אַמְרָתִי לְבָנִי. הוֹרִי וְזִקְנִי נוֹלְדוּ כָּאֵן קָרוֹב. נוֹלְדִים. כָּאֵן הָיָה בֵּית אַמְרָתִי לְבָנִי וְהָרוּחַ עֲבָרָה בֵּינִי לְבֵין הַמָּלִים.
בית 3	בְּאוֹר הַנוּטָה הַגִּעְנוּ לְעִיר מוֹצְאִי. מָה הָאוֹר הַמְּתוֹךְ הַזֶּה? שׁוֹאֲלִים בָּנִי. מָה הַטִּיחַ הַנוֹפֵל מִהַקִּירוֹת?	בית 6	יֵצְאֲתִי לְהִרְאוֹת לְבָנִי אֶת מְקוֹם מוֹצְאִי, וּמָתִי נֹאכֵל, שׁוֹאֲלִים בָּנִי, וְאִיפָּה נָלוֹן?

האם לדעתך סיום השיר מעיד על חוסר תקשורת בין האב לבניו או על דאגה כנה של הבנים לאביהם?
נמק והדגם את דבריך על פי השיר כולו.

החברה הישראלית – בין שבר לאיחוי

19. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

תקנון הריחות/ ארז ביטון

מה אתם רוצים ממני,
טעם ערך וריח זעפרן צורב,
אני כבר לא אותו הילד
אבוד בין רגלים שמשחק סנוקר
בקפה מרקו
בלד.
עכשו חברים
אני לומד לאכל גלידה מבדלח
מאוטו שמשמיע קולות של צפרים
בערב,
אני לומד לפתח דלתות
בתבות נגינה עתיקות.

עכשו
נשים בטעם תות שדה
מלמדות אותי להריח כריכות של שקספיר
מן המאה השבע עשרה
מלמדות אותי לשחק בחתול סימי
בתוך סלון ירק
חברים.

תאר את הניגוד בין חייו של המשורר בעבר ובין חייו בהווה, והסבר את תרומתו של ניגוד זה לבניית משמעות השיר.

20. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

נְעִילָה / פרץ דרור בנאי

תִּרְאָה אוֹתִי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמִי
לֹא עוֹד זֶר בְּעִירִי
כִּי לוֹיִתִי אֶת צְמִיחַת הַבְּתִים הָאֵלֶּה
עַד הֵייתִי לְמַתִּיחַת כְּבִישִׁים חֲדָשִׁים

תִּרְאָה אוֹתִי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמִי
כִּי נִגְמַלְתִּי בְּמִשְׁךְ הַזְמָן מַעֲבָרִי
וְקִיּוּמִי פֹה שׁוֹב אֵינְנוּ מְתֵנָּה
אֲנָשִׁים מְבָרְכִים אוֹתִי בְּלִכְתִּי בְּרֹחוֹב
יֵשׁ לִי יְדִידִים מְעַט
וְאֵף לֹא שׁוֹנֵא אֶחָד
וְאִם בְּכָל זֹאת מִיִּשְׁהוּ פֶּעַם יִתְרַגֵּז אוֹ יִטְרַד
אֲזַי לֹא נוֹרָא

אֲנִי מְדַבֵּר בְּשִׁפְהָ הַזֹּאת כְּאִלּוּ נוֹלַדְתִּי בָּהּ
כִּכָּה זֶה בְּחַיִּים אִם מְתֻגְבָּרִים
וְדוֹחִים אֶת הַכָּל הַסִּפָּנָה
הַיָּמִים בָּאִים כְּמוֹ מְתֵנָּה
וְהָאָדָם סוֹפּוֹ לְהִתְפַּיֵּס עִם קִיּוּמוֹ

השיר מסתיים בשורה: "וְהָאָדָם סוֹפּוֹ לְהִתְפַּיֵּס עִם קִיּוּמוֹ".

על פי שיר זה, הסבר מהי המשמעות של הפיוס. הדגם את דבריך.

פרק שני – סיפור קצר

האם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 21-24 (לכל שאלה – 14 נקודות).
אין להדגים באמצעות אותה היצירה בכמה תשובות.

שים לב: בשאלות 21-22 אין להדגים באמצעות הסיפורים "הסיף" מאת עגנון ו"רעידת האדמה בצ'ילה" מאת פון קלייסט.

21. האם דמות מרכזית בסיפור קצר שלמדת חווה תהליך שמוביל אותה לתובנה חדשה על עצמה, על חייה ועל סביבתה? נמק והדגם את דבריך.

22. היעדר תקשורת, הסתרה, חוסר כנות וניצול הם דפוסי התנהגות המקשים על מערכות יחסים או מכשילים אותן. תאר דפוס התנהגות כזה (או דפוסי התנהגות כאלה) בסיפור קצר שלמדת, והסבר את השפעתו על מערכת יחסים מרכזית בסיפור.

הסיף / ש"י עגנון

23. במהלך הוויכוח בין המספר לסיף, המספר אומר: איש שלום אני. מה הם הקשיים שהסיף מציב למספר, המגדיר את עצמו "איש שלום", וכיצד המספר מתמודד עם קשיים אלה? הסבר והדגם את דבריך.

רעידת האדמה בצ'ילה / היינריך פון קלייסט

ענה על שני הסעיפים א-ב.

24. א. בסיפור "רעידת האדמה בצ'ילה" הרוע שורר במשפחה, בחברה ובכנסייה.

הסבר והדגם קביעה זו. (8 נקודות)

ב. האם בסיפור זה מתוארת גם התנהגות אנושית חיובית?

נמק והדגם את דבריך. (6 נקודות)

פרק שלישי – רומאן ונובלה

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 25-28 (28 נקודות).

שים לב: על שאלות 25-26 תוכל לענות גם על פי אחד מן הרומאנים ברשימה שבשאלה 27.

25. תאר את השאיפות והתקוות של דמות מרכזית ברומאן או בנובלה שלמדת, והסבר אם היא מגשימה אותן. מה הם הגורמים המסייעים בהגשמת השאיפות והתקוות או המונעים את הגשמתן? הסבר והדגם את דבריך.

26. הגיבור הוא אינדיבידואל נערץ, אדם אקטיבי בעל אומץ ותושייה, לוחם גדול, שחייו ראויים להיכתב בספר, הוא אדם המייצג את האידיאלים והערכים של תקופתו ומצטיין במוסריות [...] הוא דמות מפתח החוצה את הגבולות האנושיים המקובלים. היפוכו של הגיבור הוא אנטי גיבור.
(מעובד על פי הערך: "גיבור / אנטי גיבור", אתר האינטרנט של האנציקלופדיה של הרעיונות)
על פי דברים אלה, הסבר אם הדמות המרכזית ברומאן או בנובלה שלמדת היא גיבור או אנטי גיבור. הדגם את דבריך.

27. **שים לב:** על שאלה 27 תוכל לענות רק על פי אחד מן הרומאנים ברשימה שלפניך.

סיפור פשוט, עיר קסומה, ספר הדקדוק הפנימי, מר מאני, מקדמות, שירה, חיי נישואים, התגנבות יחידים, זיכרון דברים, והיום איננו כלה, החטא ועונשו, מאדאם בובארי, אנה קארנינה, המשפט, האמן ומרגריטה,

אל המגדלור, בית בודנברוק, מאה שנים של בדידות, הקול והזעם, אור באוגוסט, הדבר

לדמויות מְשֻׁנָּה ביצירה יש תפקידים שונים: אפיון הדמות המרכזית, קידום העלילה ועוד.
בחר בדמות משנה מן הרומאן שלמדת, תאר אותה, והסבר את תפקידה ברומאן.

28. אל תיגע בזמיר / נל הרפר לי

ענה על שני הסעיפים א-ב.

סקאוט שואלת את אטיקוס מדוע הוא מגן על טום רובינסון, אף כי הוא יודע שטום לא ינצח במשפט.
על כך אטיקוס עונה: גם אם לא נצליח לנצח בקרב אפילו בעוד מאה שנה, זאת לא סיבה לא לנסות.

א. הסבר והדגם כיצד דבריו של אטיקוס משקפים את דמותו, כפי שהיא מצטיירת ברומאן כולו.

(19 נקודות)

ב. האם לדעתך דבריו של אטיקוס רלוונטיים למאבקים חברתיים ופוליטיים בימינו? נמק והדגם את דבריך.

(9 נקודות)

פרק רביעי – דרמה

שים לב: פרק זה הוא חובה. ענה על אחת מן השאלות 29-32 (28 נקודות).

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך" וטרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר".

"מקבת", "אותלו", "רומיאו ויוליה"

29. מעשים קיצוניים, תעוזה, התרסה ופריצת גבולות מאפיינים את ההתנהגות של הגיבור הטרגי. כיצד מאפיינים כאלה באים לידי ביטוי בהתנהגות של הגיבור (או הגיבורה) בטרגדיה הקלסית שלמדת? הסבר את תרומתם לבניית משמעות המחזה.
30. מהו הרעיון המרכזי (או הרעיונות המרכזיים) בטרגדיה שלמדת? הצג שניים מן האמצעים הדרמטיים (למשל דיאלוגים, מונולוגים, ניגודים, סיבוך והתרה בעלילה) שבאמצעותם הרעיון המרכזי (או הרעיונות) מעוצב בטרגדיה.
- מחזה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)
31. הסבר והדגם מה מאפיין את מערכת היחסים בין בני המשפחה במחזה המודרני שלמדת. בתשובתך כתוב כיצד מערכת יחסים זו משקפת את הערכים של החברה הסובבת את המשפחה.
32. התפאורה, אביזרי הבמה וחפצים בעלי משמעות סמלית הם אמצעים המסייעים להדגיש את הרעיונות המרכזיים במחזה. הסבר והדגם קביעה זו על פי המחזה המודרני שלמדת.

פרק חמישי — שיר שלא נלמד

שירים לב: פרק זה הוא חובה. ענה על שאלה 33 (16 נקודות).

33. לפניך שיר בלי שם מאת פרץ דרור בנאי*. קרא אותו, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

כִּי הָרְחוּב הוּא סֶף בֵּיתוֹ שֶׁל הָאֱלֹהִים
וְכָל הַהוֹמְלָסִים הַגָּרִים בּוֹ הֵם נִתְיָנוּ
הַמְחֻכִּים לְאַשְׁרוֹת כְּנִיסָה
וּלְאַשְׁרוֹת יְצִיאָה
5 וּבִנְתֵּים בִּימֵי הַקָּר מְבַקְּשִׁים קֶצֶת חֶם
וּבִימֵי הַחֶם קֶצֶת קוֹר
וּקֶצֶת גּוֹנְבִים
קֶצֶת מְלַקְטִים
אוֹסֵפִים נְדָבוֹת בְּאֲדִישׁוֹת שֶׁל מְאֻשָּׁרִים
10 וְכִי לְמָה אֶפְשָׁר לְצִפּוֹת מְאֻנָּשִׁים שֶׁכֶּכָּה זִיק בְּעֵינֵיהֶם
שֶׁסֶחֱבוֹת עַל גּוֹפָם
שֶׁאֵין כָּרִית לְרֹאשָׁם
שֶׁאֵין תְּקֵרָה
שֶׁאֵין קִיר
15 שֶׁאֵין מָגֵן כְּלִשְׁהוּ
אֱלֹה אֲבָדוֹ כְּבוֹדָם וְחֲרוּתָם
וְהָיוּ לְכִתְבֵּת עַל קִיר חַיִּינוּ
כָּאֵן.

* פרץ דרור בנאי — משורר ומתרגם ישראלי, יליד 1947. מספריו: חמצן: שירים (1980), בדים: שירים (1987), שישים מתחת לאפס (2008).

א. כיצד מוצגים בשיר חייהם של ההומלסים? הסבר והדגם את דבריך. (8 נקודות)

ב. פרש את השורה הראשונה בשיר ואת שתי השורות האחרונות בו, והסבר את תרומתן לבניית משמעות השיר. (8 נקודות)

בהצלחה!

נושאי הלימוד לבחינה בספרות

2 יחידות לימוד - שאלון מספר 005

1. מבנה תכנית הלימודים

פרקים	קבוצות
א. שירה	1. השירה העברית בימי-הביניים 2. שירי ביאליק 3. שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 4. שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20
ב. סיפור קצר	1. סיפורי עגנון 2. סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 3. סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 ומהמאה ה-21 4. סיפור מתורגם
ג. רומאן ונובלה	1. רומאן עברי 2. רומאן מתורגם 3. נובלה עברית 4. נובלה מתורגמת
ד. דרמה	1. טרגדיה של סופוקלס או של שקספיר 2. מחזה מודרני (עברי או מתורגם)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

2. מבנה הבחינה

- בבחינה יהיו חמישה פרקים כמפורט להלן:
שירה.
סיפור קצר.
דרמה.
רומאן ונובלה.
יצירה שלא נלמדה.
- הפרק הרביעי והפרק החמישי הם פרקי חובה. הפרק החמישי הוא יצירה שלא נלמדה (שיר או סיפור). תוכנו של הפרק הרביעי עשוי להשתנות ממועד למועד. בהתאם לכך ישתנה תוכן הפרקים האחרים וישתנה סדרם. למשל, במועד מסוים יהיה הפרק הרביעי "רומאן ונובלה", ויתר הפרקים יהיו פרקי בחירה (שניים מבין שלושה, כמקובל כיום); במועד אחר יהיה הפרק הרביעי "שירה", והפרק "רומאן ונובלה" יהפוך לאחד מפרקי הבחירה, וכן הלאה.
- להלן חלוקת הנקודות בין פרקי הבחינה: 28 נקודות לכל אחד מארבעת הפרקים הראשונים (על הנבחן לענות על שלושה פרקים) ו-16 נקודות לפרק החמישי.
סך-הכול – 100 נקודות.

3. נושאי הלימוד

פרק א – שירה

קבוצה ראשונה – שירת ימי-הביניים

יש ללמוד ארבעה שירים – שיר אחד מכל קבוצת שירים (א'-ד'):

א	ר' יהודה הלוי	ישנה בחיק ילדות
	ר' שלמה אבן גבירול	שחי לאל; טרם היותי
ב	ר' יהודה הלוי	יפה נוף; לבי במזרח; הבא מבול
ג	ר' שלמה אבן גבירול	מליצתי בדאגתי הדופה
	ר' שמואל הנגיד	הים ביני ובינך
	טדרוס אבולעאפיה	חי אהבה
ד	ר' משה אבן עזרא	כתנות פסים
	ר' שלמה אבן גבירול	ראה שמש; לאטך דברי שירך

(כל השירים מתוך: שירמן חיים, **השירה העברית בספרד ובפרובנס**, מוסד ביאליק, 1960)

הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שנייה – שירי ביאליק

יש ללמוד **ארבעה** שירים – שיר **אחד** מכל קבוצת שירים (א'-ד'):

א	לא זכיתי באור מן ההפקר; ואם ישאל המלאך; חוזה לך ברח
ב	לבדי
ג	הכניסיני תחת כנפך; ציפורת; עם דמדומי החמה
ד	על השחיטה

(**שירים**, מהדורה מדעית, דביר, תשמ"ג-תש"ן; וכן: **ח"נ ביאליק, השירים**, בעריכת אבנר הולצמן, דביר, 2004; וכן: פרויקט בן יהודה).

הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

קבוצה שלישית – שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד **חמישה** שירים – שיר **אחד** מרשימת השירים של כל אחד מהמשוררים האלה:

א	אלתרמן נתן	ירח, ליל קיץ, עוד אבוא אל ספך (שירים משכבר: כוכבים בחוץ , הקיבוץ המאוחד, 1999); שיר משמר (חגיגת קיץ , מחברות לספרות, 1965).
ב	גולדברג לאה	אורן, ולא היה בינינו אלא זהר, האמנם עוד יבואו ימים, הסתכלות בדבורה (שירים , כרכים א-ג, בעריכת: ט' ריבנר, ספרית פועלים, 1973)
ג	גרינברג אורי צבי	שיר אמני והנחל, שיר נס השיר, תפילה אחרונה, אליהו הנביא (ששה מיליונים כוסות אליהו). (כל כתבי אצ"ג , מוסד ביאליק, ירושלים, 1990-2001).
ד	טשרניחובסקי שאול	אומרים ישנה ארץ (ארץ שכורת שמש), ראי אדמה, שיר ב מתוך שירים לאילאיל, לא רגעי שנת. (כל כתבי שאול טשרניחובסקי , עם עובד, 1990; וכן: שירי טשרניחובסקי , דביר, תשכ"ח)
ה	רחל	פגישה, חצי פגישה; מיכל; רק על עצמי; באחד גלגולי (שירת רחל , דבר, 1977; וכן: פרויקט בן יהודה).

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קבוצה רביעית – שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20

יש ללמוד **ארבעה** שירים – מנושא נבחר **אחד** בהתאם להוראות האלה:

יש לבחור נושא אחד מחמשת הנושאים: זהויות; מה זאת אהבה?; לחיות בארץ-ישראל; שירים בעקבות השואה; החברה הישראלית – בין שבר לאיחוי.

זהויות

1	יהודה עמיחי: כל הדורות שלפני (שירי יהודה עמיחי, כרך 2, שוקן, 2004)	או	ארז ביטון: דברי רקע ראשוניים (ציפור בין יבשות, הקיבוץ המאוחד, 1990)
2	חיים גורי: אודיסס (השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1998)	או	יונה וולך: יונתן (תת הכרה נפתחת כמו מניפה, הקיבוץ המאוחד, 1992)
3	שמעון אדף: שדרות (המונולוג של איקרוס, גוונים, 1997)	או	זלדה: שני יסודות (שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, 1985)
4	נידאא ח'ורי: הדיברות (מס' 2) (בגוף אחר, מבחר שירים, 1987-2010, קשב לשירה, 2011)	או	רוני סומק: שיר פטרייטי (מחתרת החלב, זמורה ביתן, 2005)

מה זאת אהבה?

1	דליה רביקוביץ: חול אפסי (כל השירים עד כה, הקיבוץ המאוחד, 1995)	או	נתן זך: כשצלצלת רעד קולך (כל השירים ושירים חדשים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 2008)
2	אברהם חלפי: עטור מצחך (שירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1987)	או	פרץ דרור בנאי: כי אהבה היא צורך (קשת וכידון, ספרית פועלים, 1985)
3	נתן זך: שיר לאוהבים הנבונים (כל השירים ושירים חדשים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 2008)	או	ט. כרמי: חוה ידעה (ט. כרמי, מבחר 1951-1994, דביר, 1994)
4	זלדה: כאשר היית פה (שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, 1985)	או	יהודה עמיחי: וכל הנשים אמרו (דוד מלך ישראל חי וקיים, שיר מספר 7, שירי יהודה עמיחי, כרך 5, שוקן, 2004)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

לחיות בארץ-ישראל

1	חיים גורי: ירושה (השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1998)	או	אמיר גלבע: שיר בבוקר בבוקר (כל השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1994)
2	משה דור: גם הנוטשים (עוברים את הנהר, זמורה ביתן, 1998)	או	אריה סיון: אני בסך הכול (ערבון, מבחר שירים 1957-1997, הקיבוץ המאוחד, 2002)
3	יהודה עמיחי: תיירים (שירי יהודה עמיחי, כרך 3, שוקן, 2004)	או	יצחק לאור: אהבת הארץ (שירים 1974-1992, הקיבוץ המאוחד, 2002)
4	ארז ביטון: תקציר שיחה (ציפור בין יבשות, הקיבוץ המאוחד, 1990)	או	נתן יונתן: לאן היינו הולכים (שירים בכסות הערב, מבחר מכל שיריו, ידיעות אחרונות, 2004)

שירים בעקבות השואה

1	מאיר ויזלטיר: אבא ואמא הלכו לקולנוע (קיצור שנות השישים, שירים, 1959-1972, הקיבוץ המאוחד, 1984)	או	דן פגיס: טיוטת הסכם לשילומים (כל השירים, הקיבוץ המאוחד, 1991)
2	טוביה ריבנר: שם אמרתי (ואל מקומי שואף, ספריית פועלים, 1990)	או	אמיר גלבע: יצחק (כל השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1994)
3	דן פגיס: כתוב בעיפרון בקרון החתום (כל השירים, הקיבוץ המאוחד, 1991)	או	אבנר טריינין: כתונת איש המחנות (הר וזיתים, אגודת שלם, 1969)
4	אסתר אטינגר: היער השחור (לילה ויום, הקיבוץ המאוחד, 2011)	או	בן ציון תומר: ילדי הצל (על קו המשווה, עקד, 1969)

החברה הישראלית – בין שבר לאיחוי

1	בנאי פרץ דרור: נעילה (יפעת ולא משהו אחר, ספריית פועלים, 1982)	או	ביטון ארז: תיקון הריחות (ציפור בין יבשות, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1990)
2	בן שמחון מירי: נערה מן הקטמונים (חתך-אורך) (מעוניינת, לא מעוניינת, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1983)	או	הס אמירה: סלימה את דומעת (כמו בכי שאין לו עיניים להיבכות, הוצאת עם עובד, 2014)
3	אליהו אלי: מתחת לפני האדמה (אני ולא מלאך, הליקון, 2008)	או	אהרון אלמוג: על שתיקתם של התימנים, (אם תראו סוכה עפה, הקיבוץ המאוחד, 2004)
4	עמיחי יהודה: והגירת הורי (שירים 1948-1962, שוקן, 1963)	או	סיון אריה: סיפור על הסבתא (ערבון, הקיבוץ המאוחד ומוסד ביאליק, 2001)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

פרק ב – סיפור קצר

במסגרת הסיפור הקצר יילמדו **שישה** סיפורים בסך הכול, כמפורט להלן: **שני** סיפורים מן הקבוצה הראשונה - סיפורי עגנון (או **אחת** מיצירותיו כמפורט להלן), **שני** סיפורים מן הספרות העברית - אחד מן הקבוצה השנייה ואחד מן הקבוצה השלישית, ו**שני** סיפורים מן הקבוצה הרביעית - סיפורים מתורגמים.

הערה:

– במועד קיץ תשע"ח, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר" תהיה על הסיפור "הסיף" מאת שמואל יוסף עגנון.

– במועד קיץ תשע"ח, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר" תהיה על הסיפור "רעידת האדמה בצ'ילה" מאת היינריך פון קלייסט.

קבוצה ראשונה – סיפורי שמואל יוסף עגנון

יש ללמוד **שתיים** מבין היצירות האלה:

המטפחת; עגונות (אלו ואלו, שוקן, 1998); האדונית והרוכל; מדירה לדירה; התזמורת (סמוך ונראה, שוקן, 1998); פנים אחרות; הרופא וגרושתו (על כפות המנעול, שוקן, 1998); המלבוש; תהילה; עם כניסת היום; פרנהיים (עד הנה, שוקן, 1998); "הסיף" (תכריך של סיפורים, שוקן, 2011); שבועת אמונים* (עד הנה, שוקן, 1998); בדמי ימיה*; גבעת החול* (על כפות המנעול, שוקן, 1998)

* בשל אורכן, כל אחת משלוש היצירות שלעיל המסומנות בכוכבית תיחשב כחלופה לשני סיפורים.

קבוצה שנייה – סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד **סיפור אחד** מבין הסיפורים האלה:

אברמוביץ' ש"י (מנדלי מו"ס): שם ויפת בעגלה (סיפורים קטנים, דביר לעם, 1950)

בארון דבורה: שפרה; פראדל (פרשיות, מוסד ביאליק, 1968)

בורלא יהודה: אתנן (כתבי יהודה בורלא: מרננת, דבר-מסדה, תשכ"ב)

ברדיצ'בסקי מיכה יוסף: קלונימוס ונעמי (כתבי מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, דביר, 1965; וכן:

מיכה יוסף: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/berdi>)

ברנר יוסף חיים: המוצא; עווה (בין מים למים, הקיבוץ המאוחד, 1980; וכן: ילקוט לבתי-הספר, הקיבוץ המאוחד, 1969; וכן:

פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/brenner>)

ברקוביץ' יצחק דב: כרת; תלוש (כתבי י"ד ברקוביץ', כרך א', דביר, 1964; וכן: סיפורים נבחרים, דביר לעם, 1953)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

גנסין אורי: סעודה מפסקת (**כל כתביו**, ספריית פועלים/ הקיבוץ המאוחד, 1982; וכן פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/gnessin>)

הזז חיים: אדם מישראל; שלולית גנוזה (**סיפורים נבחרים**, דביר, 1974)

פרץ יהודה לייב: שמע ישראל (**כל כתביו י"ל פרץ**, כרך א', דביר, 1962); בין שני הרים (שם, כרך ב'; וכן: פרויקט בו יהודה – <http://benyehuda.org/perets>)

שופמן גרשום: הערדל; נקמה של תיבת זמרה; הניה (**כל כתביו גרשום שופמן**, כרך א', דביר ועם עובד, 1960)

שטיינברג יעקב: בת הרב; העיוורת; בת ישראל; בין לבני הכסף (**ילקוט סיפורים**, יחדיו, 1981)

שמי יצחק: הבריחה; בין חולות הישימון (**שישה סיפורים**, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1984; וכן: **סיפורי יצחק שמי**, ניומן, 1971)

קבוצה שלישית – סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21

יש ללמוד **סיפור אחד** מבין הסיפורים האלה:

איני לאה: עד שיעבור כל המשמר כולו (**גיבורי קיץ**, הקיבוץ המאוחד, 1991)

אלוני ניסים: שמיל; להיות אופה (**הינשוף**, ספריית תרמיל, 1975; וכן: **הינשוף**, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997)

אפלפלד אהרון: שלושה; עשן; סיפור אהבה; ברטה (**עשן**, עכשיו, 1962); המצוד; קיטי (**בגיא הפורה**, שוקן, 1963)

בלס שמעון: בעיר התחתית (**בעיר התחתית**, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1979)

בן נר יצחק: קולנוע; משחקים בחורף (**שקיעה כפרית**, עם עובד, 1976)

ברדוגו סמי: שוק; חיזו בטטה (**ילדה שחורה**, בבל, 1999)

גוטפרינד אמיר: גלויה מוואלדזה (**אחוזות החוף**, זמורה ביתן, 2002)

הנדל יהודית: סיפור בלי כתובת (**כסף קטן**, הקיבוץ המאוחד, 1988)

יהושע אברהם ב': מסע הערב של יתיר; שתיקה הולכת ונמשכת של משורר, גאות הים (**כל הסיפורים**, הקיבוץ המאוחד, 1993)

כהנא-כרמון עמליה: נעימה ששון כותבת שירים (**בכפיפה אחת**, הקיבוץ המאוחד, 1971); הינומה (**שדות מגנטיים**, הקיבוץ המאוחד, 1977)

ליברכט סביון: חדר על הגג (**תפוחים מן המדבר**, ספריית פועלים, 1986)

מגד אהרון: יד ושם (**ישראל חברים**, הקיבוץ המאוחד, 1963)

מטלון רונית: אח קטן; ילדה בקפה (**זרים בבית**, הקיבוץ המאוחד, 1992)

ס' יזהר (סמילנסקי): השבוי (**חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה**, זמורה ביתן, 1989)

עוז עמוס: דרך הרוח; נוודים וצפע (**ארצות התן**, עם עובד, 1989)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קנז יהושע: התרנגולת בעלת שלוש הרגליים (מומנט מוסיקלי, הקיבוץ המאוחד, 1980)

קסטל-בלום אורלי: שפרה (לא רחוק ממרכז העיר, עם עובד, 1987)

קרת אתגר: צפירה (צינורות, עם עובד, 1992)

שחר דוד: מעשה ברוקח ובגאולת העולם; דברים שבטבע האדם; על הצללים והצלם (מותו של האלוהים הקטן, שוקן, 1970)

תמוז בנימין: מעשה בעץ זית; תחרות שחייה (סיפורים, כתר, 1987)

קבוצה רביעית – סיפור מתורגם

יש ללמוד שניים מבין הסיפורים האלה:

אידריס יוסוף: מספר ארבע (מקום על-פני האדמה, ון-ליר, 1986)

אל חכים תאופיק: על חוד התער (סיפורים ערביים, משרד הביטחון, סיפורים פלשתיניים)

באבל יצחק: מעשה בשובכי (סיפורים, ספריית פועלים, 1969); בן הרבי (חיל הפרשים ועוד סיפורים, כתר, 1987)

בשביס-זינגר יצחק: המפתח (המפתח, ספריית פועלים, 1978); גימפל תם (חורבן קרשב ועוד סיפורים, כרמל, 2000)

בוקצ'יו ג'ובאני: הבז (דקאמרון – ספר עשרת הימים, כרמל, 2000)

גוגול ניקולאי וסילייביץ': האדרת (סיפורים פטרבורגיים, הקיבוץ המאוחד, 1992)

גבריאל גרסיה מרקס: איש זקן מאוד עם כנפיים עצומות (הסיפור העצוב שלא ייאמן על ארנדירה התמה וסבתה האכזרית,

שוקן, 1986)

דוקטורוב אדגר לורנס: הסופר במשפחה (חיי המשוררים, זמורה ביתן, 1988)

המינגווי ארנסט: הרוצחים (גברים ללא נשים, זמורה ביתן, 1988)

לוי פרימו: התלמיד (זמן שאול, הקיבוץ המאוחד, 1988)

מופסן גי דה: העלמה פרל (הירושה, עם עובד, 1977)

מחפוז נגיב: אחרי עשרים שנה (מקום על פני האדמה, ון-ליר, 1986); בית בעל שם רע; הפנסיונר (הגנב והכלבים וסיפורים

אחרים, ספריית פועלים, 1970)

מנספילד קתרין: הזבוב (הספרות כרך א' 2, 1968)

נבוקוב ולדימיר: רגע של חסד (תריסר רוסים, הקיבוץ המאוחד, 1994)

סלינג'ר ג'רום דוד: יום נפלא לדגי בננה; מר קרסולי שלנו בקונטיקט (לאסמה – באהבה ובסאוב, מפעלים אוניברסיטאיים

להוצאה לאור, 1979)

עזאם סמירה: השעון והאדם (סיפורים פלשתיניים, עקד, 1970)

פו אדגר אלן: הבור והמטוטלת (הבור והמטוטלת, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997); אלאונורה (מעשי הרצח ברחוב מורג,

מחברות לספרות, 1965)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

פוקנר ויליאם: ורד לאמילי (סימן קריאה 1, 1972; ורד לאמילי – מסתורין ואהבה, עקד, 1993); אמבר מובער (סימן קריאה 1, 1972)

פיילי גרייס: שיחה עם אבי (סימן קריאה 16–17, 1973; סיפורים אמריקאיים משנות ה-60 וה-70, עם עובד, 1993)
פינק אידה: הגן המפליג למרחקים; ציפורים; המחבוא (הגן המפליג למרחקים, ספריית פועלים 1988; וכן: כל הסיפורים, עם עובד, 2004)

צ'יכוב אנטון פבלוביץ': כינורו של רוטשילד; יגון (מבחר סיפורי צ'יכוב לבתי ספר, טברסקי, 1966)

קלייסט הינריך פון: רעידת האדמה בצ'ילה (קולהאס ואחרים), הקיבוץ המאוחד, 2002

קפקא פרנץ: גזר הדין (גזר הדין וסיפורים אחרים, עם עובד, 1997)

קרבר ריימונד: דבר קטן וטוב; נוצות; קתדרלה (דבר קטן וטוב, כתר, 1986)

שלום עליכם: אהבתי הראשונה (הסיפור הקצר, ספריית פועלים, 1977)

פרק ג – רומאן ונובלה

יש לבחור אחת מבין האפשרויות האלה:

1. רומאן אחד או נובלה אחת מן הרשימה שבארבע קבוצות היצירות שלהלן.
2. רומאן אחד מן הקבוצה הראשונה או מן הקבוצה השנייה, המסומן בכוכבית.

שימו לב: מומלץ שבמהלך לימודיהם יקראו הנבחנים, על-פי בחירתם ותוך התייעצות עם המורה, לפחות שישה ספרים בנוסף לרומאנים ו/או לנובלות שילמדו במסגרת פרק זה. במסגרת הקריאה החופשית הזו נבחנים רשאים לקרוא גם רומאנים וקובצי סיפורים המופיעים בתכנית הלימודים.

קבוצה ראשונה – רומאן עברי

אורפז יצחק: מסע דניאל (עם עובד, 1986)

איתן רחל: ברקיע החמישי (עם עובד, 1976)

אפלפלד אהרון: תור הפלאות (הקיבוץ המאוחד, תשל"ח); קטרינה (כתר, 1989)

באר חיים: נוצות (עם עובד, 1992); חבלים (עם עובד, 1998)

בן נר יצחק: בוקר של שוטים (כתר, 1992)

ברבש בני: מי פירסט סוני (הקיבוץ המאוחד, 1994)

ברטוב חנוך: פצעי בגרות (עם עובד, 1969)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

- בר-יוסף יהושע: עיר קסומה* (הקיבוץ המאוחד, 1979)
- גרסמן דוד: ספר הדקדוק הפנימי* (הקיבוץ המאוחד, 1991); מומיק (הקיבוץ המאוחד, 2006)
- הנדל יהודית: החמסין האחרון (הקיבוץ המאוחד, 1993)
- יהושע אברהם ב': המאהב (שוקן, 1981); מר מאני* (הקיבוץ המאוחד, 1993); השיבה מהודו (הקיבוץ המאוחד, 1994); שליחותו של הממונה על משאבי אנוש (הקיבוץ המאוחד, 2004)
- לפיד שולמית: גיא אוני (כתר, 1982)
- מגד אהרון: החי על המת (עם עובד, 1974); פויגלמן (עם עובד, 1987); מסע באב (עם עובד, 1980)
- מיכאל סמי: חצוצרה בוואדי (עם עובד, 2003); חסות (עם עובד, 1979)
- נבו אשכול: ארבעה בתים וגעגוע (זמורה ביתן, 2004)
- ס' זיהר (סמילנסקי): מקדמות* (זמורה ביתן, 1992)
- עגנון שמואל יוסף: סיפור פשוט* (כל סיפורי ש"י עגנון, כרך ג': על כפות המנעול, שוקן, 1998; וכן: סיפור פשוט (כולל הערות וביאורים, שוקן, 1998); שירה* (שוקן, 1999)
- עוז עמוס: מיכאל שלי (עם עובד, 1990); מנוחה נכונה (עם עובד, 1983); קופסה שחורה (עם עובד, 1996)
- עמיר אלי: מפריח היונים (עם עובד, 1993)
- פוגל דוד: חיי נישואים* (הקיבוץ המאוחד, 2000)
- קורן ישעיהו: לווייה בצהריים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1974)
- ק' צטניק: השעון (מוסד ביאליק, 1972)
- קנז יהושע: התגנבות יחידים* (עם עובד, 2006); מחזיר אהבות קודמות (עם עובד, 1997)
- קניוק יורם: חימו מלך ירושלים (עם עובד, 2003); אדם בן כלב (ספריית פועלים, 1987)
- ראובני אהרון: שמות (עם עובד, 1969)
- רביניאן דורית: החתונות שלנו (עם עובד, 1999)
- שבתאי יעקב: זיכרון דברים* (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1977)
- שדה פנחס: החיים כמשל (שוקן, 2002)
- שחם נתן: רביעיית רוזנדורף (עם עובד, 1987)
- שלו מאיר: רומן רוסי (עם עובד, 1988); כימים אחדים (עם עובד, 1994); יונה ונער (עם עובד, 2006)
- שמיר משה: הוא הלך בשדות (עם עובד, 1972); במו ידיו: פרקי אליק (עם עובד, 1972)
- תמוז בנימין: מינוטאור (הקיבוץ המאוחד, 1980); רקוויאם לנעמן (זמורה-ביתן-מודן, 1978)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שנייה – רומאן מתורגם

- אוסטר פול: ארמון הירח (עם עובד, 1977); מוסיקת המקרה (עם עובד, 1992)
אורוול ג'ורג': 1984 (עם עובד, 1972)
אז'אר אמיל (גארי רומן): כל החיים לפניו (עם עובד, 1984)
אייטמטוב צ'ינגיס: והיום איננו כלה (עם עובד, 1994)
אליוט ג'ורג': הטחנה על שפת הפלוס (כרמל, 1998)
גולדינג ויליאם ג'רלד: בעל זבוב (עם עובד, 1972)
בולגקוב מיכאיל: האמן ומרגריטה* (ידיעות אחרונות – ספרי חמד, 1999)
בל היינריך: המוקיון (מסדה, 1971)
בלזק אונורה דה: אבא גוריו (הקיבוץ המאוחד, 1992); הדודן פונס (עם עובד, 1981)
ברונטה אמילי: אנקת גבהים (כתר, 1990)
ברונטה שרלוט: ג'ין אייר (זמורה ביתן, 1987)
בשביס-זינגר יצחק: העבד (עם עובד, 2004)
גארי רומן: עפיפונים (עם עובד, 1983)
גרין גרהם: מסעותי עם דודתי (עם עובד, 1989)
דה לוקה ארי: הר אדוני (הקיבוץ המאוחד, 2003)
דוסטויבסקי פ"מ: החטא ועונשו* (ידיעות אחרונות, 1995)
דיקנס צ'רלס: תקוות גדולות (ספריית פועלים, 1983); דוד קופרפילד (דביר וזמורה ביתן, 1987)
הסה הרמן: נרקיס וגולדמונד (שוקן, 1975)
הרפר לי נל: אל תיגע בזמיר (עם עובד, 2003)
וולף וירג'יניה: אל המגדלור* (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, סימן קריאה, 1975)
וילד אוסקר: תמונתו של דוריאן גריי (אור-עם, 1984; וכן: חנות ספרים, 1998)
טולסטוי לב: אנה קרנינה* (עם עובד, 1999)
מאן תומס: בית בודנברוק* (עם עובד, 1986)
לורנס דיוויד הרברט: בנים ואוהבים (שוקן, 1981)
מארקס ג' גרסיה: מאה שנים של בדידות* (עם עובד, 1972); אהבה בימי כולרה (עם עובד, 1989)
מוריסון טוני: העין הכי כחולה (הקיבוץ המאוחד, 1996)
מלמוד ברנרד: העוזר (עם עובד, 1979)
ממי אלבר: נציב המלח (עם עובד, 1964)
סלינג'ר ג'רום דיוויד: התפסן בשדה השיפון (עם עובד, 1975)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

סראמגו ז'וזה: על העיוורון (הקיבוץ המאוחד, 2000)
פוקנר ויליאם: הקול והזעם* (ספריית פועלים, 1973); אור באוגוסט* (ספריית פועלים, 1968)
פיצג'רלד פ' סקוט: גטסבי הגדול (הקיבוץ המאוחד, 1999); ענוג הוא הלילה (עם עובד, 1973)
פלובר גוסטב: מאדאם בובארי* (הקיבוץ המאוחד, 1991)
פרלה יהושע: יהודים סתם (הקיבוץ המאוחד, 1992)
פריש מקס: הומו פאבר (ספריית פועלים, 1982)
קאמי אלבר: הדבר (עם עובד, 2001); הזר (עם עובד ומסדה, 1985); אדם הראשון (עם עובד, 1995)
קונדרה מילן: ספר הצחוק והשכחה (זמורה ביתן, 1981)
קזנצאקיס ניקוס: חייו ומעלליו של אלכסיס זורבס (זורבה היווני) (עם עובד, 1995)
קפקא פרנץ: המשפט* (שוקן, 1992)

קבוצה שלישית – נובלה עברית

אורפז יצחק: נמלים (שלוש נובלות, עם עובד, 1972; וכן: גוונים 1997)
ביאליק חיים נחמן: מאחורי הגדר, (ביאליק – סיפורים, דביר, 1956; וכן: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/bialik>)
בן נר יצחק: עתליה (אחרי הגשם: שלושה סיפורים, כתר, 1979)
הראבן שולמית: נביא; אחרי הילדות; שונא הנסים (צימאון, דביר, 1996)
טביב מרדכי: כינורו של יוסי (עם עובד, 1964)
יהושע אברהם ב': שלושה ימים וילד (כל הסיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1993)
כהנא-כרמון עמליה: לב הקיץ לב האור (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: כאן נגור: חמש נובלות, הקיבוץ המאוחד, 1996)
ס' יזהר (סמילנסקי): חרבת חזעה (ארבעה סיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1984; וכן: סיפור חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה, זמורה ביתן, 1989)
סרי דן בניה: עוגיות המלח של סבתא סולטנא (כתר, 1988)
קסטל-בלום אורלי: המינה ליזה (כתר, 1995); רדיקלים חופשיים (רדיקלים חופשיים, כתר, 2000)

קבוצה רביעית – נובלה מתורגמת

אייטמטוב צ'ינגיס: ג'מילה (כרמל, 2005)
הראבל בוהומיל: העיירה שבה נעצר הזמן (עקד, 1994)
בולגאקוב מיכאיל: לב של כלב (כפתור, תשמ"ט)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

המינגווי ארנסט: הזקן והים (עם עובד, 1980)

זיסקינד פטריק: היונה (עם עובד, 1986)

מאן תומס: טוניו קריגר; מוות בוונציה (מוות בוונציה וסיפורים אחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988)

מוריאק פרנסואה: הנשיקה למצורע; הורתו (הנשיקה למצורע, עם עובד, 1981)

מלוויל הרמן: ברטלבי (משרד הביטחון, ספריית תרמיל, 1988; וכן: המעורר מס' 2, 1997); וכן: מחווה לשישה סיפורים של המאה התשע-עשרה, בעריכת נילי מירסקי, עם עובד, 2006.

פרק ד – דרמה

יש ללמוד שני מחזות: טרגדיה אחת (מאת סופוקלס או מאת שקספיר) מן הקבוצה הראשונה, ומחזה אחד נוסף, (עברי או מתורגם), מבין המחזות שבקבוצות השנייה והשלישית.

קבוצה ראשונה – טרגדיה מאת סופוקלס או מאת שקספיר

סופוקלס: אנטיגונה (דביר, 1970; וכן: מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1990);

אדיפוס המלך (מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1994)

שקספיר ויליאם: המלט (אור-עם, 1973; וכן: דביר, 1981); מקבת (הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: עם עובד, 1986); המלך ליר (מוסד ביאליק, 1971; וכן: אור-עם, 1994); אותלו (דביר, 1991); רומיאו ויוליה (הקיבוץ המאוחד, 1985)

קבוצה שנייה – מחזה מתורגם

איבסן הנריק: בית בובות (אור-עם, 1983)

ברכט ברטולד: מעגל הגיר הקווקזי (אור-עם, 1984); אימא קוראז' (עם עובד, 1986)

דירנמט פרידריך: ביקור הגברת הזקנה (אור-עם, 1983)

ויליאמס טנסי: ביבר הזכוכית (אור-עם, 1982); חשמלית ושמה תשוקה (אור-עם, 1985)

לורקה גרסיה פדריקו: ירמה (מחזות, הקיבוץ המאוחד, 1965; וכן: עם עובד, 1988)

מילר ארתור: מותו של סוכן (אור-עם, 1986)

סטרינדברג אוגוסט: העלמה יוליה (אור-עם, 1985)

פינטר הרולד: החדר (אור-עם, 1988)

פירנדלו לואיג'י: שש נפשות מחפשות מחבר (מרכז ישראלי לדרמה, 1990)

צ'כוב אנטון: גן הדובדבנים; שלוש אחיות (ארבעה מחזות, עם עובד, 1973)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שלישית – מחזה עברי

אלוני נסים: הכלה וצייד הפרפרים (הקיבוץ המאוחד, 1980); הנסיכה האמריקאית (עמיקם, 1963); אכזר מכל המלך (ידיעות אחרונות, ספרי חמד, 1997)

בן שמחון גבריאלי: מלך מרוקאי (עד, 1980)

בר יוסף יוסף: אנשים קשים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1983)

לוי חנוך: חפץ (חפץ ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988); הילד חולם (מלאכת החיים ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1991)

לפיד שולמית: רכוש נטוש (אור-עם, 1991)

סובל יהושע: ליל העשרים (אור-עם, 1990); גטו (אור-עם, 1989)

שבתאי יעקב: נמר חברבורות (הקיבוץ המאוחד, 1985)

תומר בן ציון: ילדי הצל (עמיקם, 1963)